

คนตายสบายแล้ว จริงหรือ ?

Suicide and life after death

รศ.ดร.ประพันธ์ เศวตนันท์

ระยะนี้มีข่าวคนฆ่าตัวตายกันมากเหลือเกิน ทั้งคนดีคนชั่วทุกเพศทุกวัยล้วนหาทางออกให้แก่วิตด้วยการทำร้ายตัวเองและครอบครัว เพราะหลงเข้าใจว่าการตายเป็นการสิ้นสุดของชีวิต คิดว่าความตายเป็นการจบสิ้นของทุกสิ่งทุกอย่าง โดยเฉพาะคิดว่า เมื่อตนเองสามารถตายก่อนหมดอายุขัยคงเหมือนการนอนหลับไป เป็นความสบายส่วนตัวอย่างที่ไม่เคยรู้สึกมาก่อนในชีวิต ก็ด้วยความเข้าใจผิดดังกล่าวนี้เอง เราจึงมักได้ยินผู้ที่ไปร่วมงานศพพูดปลอบใจเจ้าภาพโดยกล่าวว่า คนตายสบายไปแล้ว อย่าเสียใจไปเลย ในละคร ภาพยนตร์ หรือการอภิปรายต่างๆ ก็มักมีการแสดงออกถึงความเชื่อที่ว่า คนตายไปแล้วก็สูญสิ้นไปเหมือนกองขี้เถ้า สารพัดจะพูดกันไป ที่น่าแปลกคือ คนที่เข้าใจว่า คนตายแล้วสูญสิ้นล้วนเป็นผู้มีการศึกษาสูง เป็นชนชั้นผู้นำของประเทศ เป็นครูบาอาจารย์ และที่ร้ายไปกว่านั้นคือ มีพระภิกษุสงฆ์ในพระพุทธศาสนาในประเทศไทยเอง บางรูปบางสำนักก็ยังมีความเข้าใจว่า คนตายแล้วสูญเช่นกัน คนที่มีความเชื่อว่า โลกหน้ามีจริง คนตายไปแล้วต้องเกิดแล้วเกิดอีกในภพภูมิต่างๆ กลับกลายเป็นคนล้าสมัย เป็นคนที่มีความเชื่อในเรื่องไร้สาระ ทั้งนี้ทั้งนั้นคงเป็นเพราะว่า การมีชีวิตหลังความตายนั้น เป็นสิ่งที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ในทางวิทยาศาสตร์นั่นเอง

ถ้าเราศึกษาคำสอนของทุกศาสนา ไม่ว่าจะเป็ศาสนาพราหมณ์ ศาสนาพุทธ คริสต์ทุกนิกาย ศาสนาอิสลาม หรือแม้กระทั่งลัทธิความเชื่อต่างๆ ไม่มีคำสอนใดเลยที่บอกว่า ไม่มีชีวิตหลังความตาย และทุกศาสนาล้วนสอนตรงกันว่า ชีวิตที่ต้องเกิดมาใหม่นั้น ไม่จำเป็นว่าจะต้องมาเกิดเป็นมนุษย์ แต่มีภพภูมิที่รองรับการปฏิสนธิที่ดีกว่าภูมิมนุษย์ เรียกว่า สวรรค์ ฝรั่งเศสเรียกว่า Heaven และมีภพภูมิที่รองรับการปฏิสนธิที่เลวกว่าภูมิมนุษย์ เรียกว่า นรก ฝรั่งเศสเรียกว่า Hell หลักฐานทางโบราณคดีระบุว่า คนอินเดียสักการะบูชาเทพเจ้าต่างๆมานานแล้ว เทพเจ้าอินเดียที่คนไทยรู้จักกันดีได้แก่ พระพรหม พระอิศวร และพระนารายณ์ ในหมู่ชาวจีนมีความเชื่อว่า เทวดาทั้งหลายสถิตอยู่ทุกหนทุกแห่ง มีทั้งเทวดาดี และเทวดาเลว ในคัมภีร์อัล-กุรอาน ถือว่าองค์พระอัลเลาะห์ทรงเป็นเทพเจ้าสูงสุด เราจึงสรุปได้ว่า ทุกศาสนาทุกลัทธิความเชื่อ มีข้อสรุปตรงกันว่า คนทำดี จะได้ไปเกิดในที่สูง คือ สวรรค์ และคนทำชั่วจะได้ไปเกิดในที่ต่ำ คือ นรก นั่นเอง ดังนั้นบุคคลที่คิดว่าตนเองเป็นคนทันสมัย เพราะมีความเชื่อว่า ความตายคือกองขี้เถ้า ตายแล้วตายเลย ก็คือผู้ที่ไม่นับถือไม่มีศรัทธาในศาสนาใดเลย นับได้ว่า เป็นผู้ที่ตั้งตนอยู่ในความประมาทอย่างยิ่ง

พระพุทธศาสนาซึ่งเป็นศาสนาประจำชาติไทย สอนว่า **ธรรมชาติของชีวิตทุกรูปทุกนามเมื่อตายแล้วต้องเกิดทุกครั้งไป** ความพยายามที่จะไม่ให้มีชีวิตหลังความตายเป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ มีบุคคลประเภทเดียวที่ไม่ต้องมาเกิดอีก คือ พระอรหันต์เท่านั้น พระพุทธองค์ได้ทรงสอนว่า ชีวิตหลังความตายแยกออกได้เป็น 7 ทางด้วยกัน กล่าวคือ การที่คนเราจะมีชีวิตหลังความตายอย่างไรนั้น ย่อมแล้วแต่อารมณ์ก่อนตาย ดังนี้

1. อารมณ์ก่อนตายมีโทสะ ประกอบด้วยมิจฉาทิฏฐิ จะไปเกิดเป็นสัตว์นรก
2. อารมณ์ก่อนตายมีโลภะ ประกอบด้วยมิจฉาทิฏฐิ จะไปเกิดเป็นเปรต อสุรกาย
3. อารมณ์ก่อนตายมีโมหะ ประกอบด้วยมิจฉาทิฏฐิ จะไปเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉาน
4. อารมณ์ก่อนตายนึกถึงเบญจศีลและเบญจธรรม จะไปเกิดเป็นมนุษย์อีกครั้ง
5. อารมณ์ก่อนตายนึกถึงการบริจาคทาน มีหิริ โอตตัปปะ ย่อมไปเกิดเป็นเทวดา
6. อารมณ์ก่อนตายมีจิตที่มีอำนาจจากการทำสมาธิ ได้ไปเกิดในสวรรค์ชั้นพรหม
7. อารมณ์ก่อนตายมีสติและสัมปชัญญะครองใจอย่างมั่นคง ตายแล้วไม่เกิดแน่นอน

คำว่า “มิจฉาทิฏฐิ (พจนานุกรมเขียน มิจฉาทิฏฐิ)” หมายถึงความเห็นผิด เช่น เห็นว่าทำดีได้ชั่ว ทำชั่วได้ดี เป็นต้น เบญจศีล ได้แก่ ศีล 5 ได้แก่ (1) เว้นฆ่าสัตว์ (2) เว้นลักทรัพย์ (3) เว้นประพฤติผิดในกาม (4) เว้นพูดปด และ(5) เว้นของเมา เบญจธรรม ได้แก่ ธรรม 5 ประการ ได้แก่ ความดี 5 อย่างที่ควรประพฤติควบคู่ไปกับการรักษาเบญจศีลตามลำดับข้อดังนี้ คือ (1) เมตตา กรุณา (2) สัมมาอาชีวะ (3) กามสังวร (4) สัจจะ และ (5) สติสัมปชัญญะ ส่วนหิริ คือ ความละอายต่อความชั่ว โอตตัปปะ คือ ความเกรงกลัวต่อความชั่ว เหมือนกลัวอสรพิษ ไม่อยากเข้าใกล้

ผู้ที่ฆ่าตัวตายก็เพราะว่า มีปัญหาชีวิตแก้ไม่ตก และมีความเชื่อผิดๆ ว่า ถ้าฆ่าตัวเองตายได้สำเร็จก็คงเหมือนการนอนหลับ ไม่มีทุกข์อะไรอีก พ่อบ้านบางคนนอกจากฆ่าตัวเองแล้ว ยังฆ่าบุตรและภริยาของตนให้ตายก่อนฆ่าตัวเองเสียด้วยซ้ำไป เพราะมีความเชื่อว่า ถ้าตนเองตายไปคนเดียว ลูกเมียจะเดือดร้อน เลยจำเป็นต้องฆ่าสมาชิกในครอบครัวให้ตายตกตามกันไป พระพุทธศาสนาสอนว่า การฆ่าตัวเองมิได้ทำให้หยุดการเกิด และที่เลวร้ายยิ่งกว่าที่เข้าใจกัน คือ **ผู้ที่ทำอัตวินิบาตกรรมในทุกกรณี ที่ไปคือนรกทั้งสิ้น** นรกเป็นภพภูมิที่มีอยู่อย่างแท้จริง ไม่ใช่เรื่องหลอกลูกเล่นแต่ประการใด ในพระไตรปิฎกได้พูดถึงสภาวะแห่งนรก และสัตว์ที่เกิดในนรกอย่างละเอียดมาก เหมือนกับการพูดถึงภพภูมิอื่นๆ และไม่ว่าก่อนตายผู้ที่เป็นเจ้าของชีวิตจะทำดีมาน้อยเพียงใด ถ้าฆ่าตัวตายแล้วต้องไปเกิดในภูมินรกก่อนทั้งสิ้น เพราะฉะนั้น ผู้ใดที่กำลังคิดจะทำลายชีวิตตนเอง ขอให้เข้าใจธรรมชาติของชีวิตให้ถูกต้องว่า ความตายไม่ใช่การสิ้นสุดของชีวิต

และนอกจากความตายจะไม่ใช่วิธีการแก้ปัญหาชีวิตของท่านแล้ว การฆ่าตัวตายยังสร้างปัญหาชีวิตให้แก่ตัวท่านเองเพิ่มมากขึ้นไปอีกด้วย

“ทุกชีวิตก่อนแต่จะได้อมาเป็นคนเป็นสัตว์อยู่ในปัจจุบัน ต่างเป็นอะไรต่อมิอะไรมาแล้วมากมาย แยกออกไม่ได้ว่ามีกรรมดีกรรมชั่วอะไรบ้าง ทำกรรมใดก่อนทำกรรมใดหลัง ทั้งกรรมดีกรรมชั่วที่ได้ทำไว้ในชาติอดีตทั้งหลาย ย่อมมากมายเกินกว่าที่ได้มากกระทำในชาตินี้อย่างประมาณมิได้ และกรรมดีกรรมชั่วทั้งหลายเหล่านั้น ย่อมให้ผลตรงตามเหตุทุกประการ แม้ว่าผลจะไม่อาจเกิดขึ้นพร้อมกันทุกสิ่งทุกอย่าง และไม่อาจเรียงลำดับตามเหตุที่ได้กระทำแล้วก็ตาม แต่ผลทั้งหลายย่อมเกิดแน่ แม้เหตุได้กระทำแล้ว เมื่อมีเหตุย่อมมีผล เมื่อทำเหตุย่อมได้รับผล และผลย่อมตรงตามเหตุเสมอ ผู้ใดทำผู้นั้นจักเป็นผู้ได้รับผล เทียบแท้แน่นอน”

โดย สมเด็จพระญาณสังวร

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

วัดบวรนิเวศวิหาร

(ในหนังสือ “แสงส่องใจ” ฉบับที่ 10)